

Chcete v Česku přijmout servírku? 20 000 pokuty!

- CZ24 News | 7. června 2022

ČESKO: Případ údajné genderové diskriminace v nabídce zaměstnání v českobudějovické restauraci Zlatá hvězda, o kterém informovalo [INFO.CZ](#), má první hmatatelný výsledek. Za to, že českobudějovický hostinský Jan Dobiáš vyvěsil na dveře inzerát „přijmeme účtující servírku“ (a nikoliv třeba servíra) dostal od Inspektorátu práce dvacetitisícovou pokutu. Inspektorát přitom ve zdůvodnění výslovně uvedl, že se jedná o zvláště závažný přestupek, za který hostinskému hrozila sankce až jeden milion korun.

Zpočátku to přitom vypadalo, že se jedná o poměrně banální záležitost s jednoduchým vyústěním. Jana Dobiáš navštívila v polovině dubna v jeho restauraci Zlatá hvězda kontrola inspektorátu práce, složená ze dvou žen, a upozornila majitele na diskriminační inzerát na dveřích. Restaurace totiž sháněla „účtující servírku“ a na inzerátu nebylo napsáno, že se o stejnou práci může ucházet také „servír, číšník“ či jiný zájemce mužského pohlaví.

Hostinský (jak se konstatuje i ve zprávě z kontroly, kterou má INFO.CZ k dispozici) pochybení uznal s tím, že se nejednalo o záměr diskriminovat muže, ale o prosté nevědomé nedopatření. Důkazem, že hospoda žádné pohlaví nediskriminuje, byl mimo jiné fakt, že v době kontroly byli v hospodě přítomni pouze mužští zaměstnanci (majitel, číšník a kuchař). Hostinský každopádně výtku vyslyšel a přímo před kontrolorkami (opět je to uvedeno v zápisu) vyměnil inzerát na dveřích za genderově korektní nápis „přijmeme obsluhu“. Tím to považoval za vyřízené.

Jenže za 14 dní hostinskému volal Inspektorát práce, zda je ochoten zaplatit tisíci korunovou pokutu. On to odmítl s tím, že přece ve skutečnosti nikoho nediskriminoval, šlo o nedorozumění, kdyby se mělo jít do důsledků, tak diskriminační byla také samotná kontrola, složená ze dvou žen a žádného muže.

Společensky závažný přestupek...

Pokuta šla proto do správního řízení, jehož výsledek přišel hostinskému do datové schránky. Už při čtení úvodu by některé slabší povahy mohly zažít šok. Úřední dopis totiž začíná tak, jako kdyby nešlo o „přepsání inzerátu“, ale o nějaký těžký zločin.

„Je vinen“, píše se tučně na začátku zprávy. Hostinský je dále titulován coby „obviněný“, který porušil zákon o zaměstnanosti tím, že sháněl pouze „účtující servírku“. Tím se dopustil diskriminace.

Inspektorát práce přitom zcela otevřeně a podle pravdy konstatuje, že hostinský nekladal kontrole žádné překážky, nehádal se s ní, ani nikoho slovně nenapadal. Jakmile byl upozorněn na to, že jeho inzerát na dveřích není „genderově vyvážený“, vyměnil ho za takový, který zahrnuje obě pohlaví (obsluha).

Ani tahle polehčující okolnost však podle inspektorátu nesnižuje závažnost přestupku. Hostinskému inspektorát dokonce ani nevyčítá, že by v práci skutečně někoho diskriminoval nebo že by nechtěl zaměstnat v restauraci muže, postihuje ho za formu inzerátu. „Správní orgán k tomu uvádí, že nepostihuje obviněného za diskriminaci k přístupu k zaměstnání, nýbrž za diskriminační nabídku, neboť taková nabídka může uchazeče opačného pohlaví odradit, aby se o místo ucházel,“ píše se ve zdůvodnění toho, proč má hostinský zaplatit 20 000 korun pokuty.

Ženy proti muži

A to není celý příběh. Hostinský totiž může být ještě rád za polehčující okolnosti, neboť kdyby jich nebylo, mohl ze zákona za stejný přestupek dostat pokutu až jeden milion korun. „Typová závažnost přestupku ukazuje i na vysokou společenskou závažnost jednání obviněného,“ konstatuje zpráva o případu inzerátu na dveřích hospody.

Podepsané jsou pod ní dvě ženy, právničky. Jinými slovy, jak říká sám Jan Dobiáš, od začátku kontroly až k pokutě čelí samým ženám, „mužský element“ byl na straně žalující strany z celého procesu zcela eliminován. „No a to není vůči mně diskriminační?“ ptá se hostinský.

Proti pokutě se hodlá odvolat k soudu, protože mu celý proces nepříjde v pořádku jak z právního, tak obecně lidského hlediska. Mluvčí Inspektorátu práce ČR Richard Kolibač odkázal při dotazu na smysl a účel dvacetitisícové pokuty pro českobudějovického hostinského na své dřívější vyjádření, v němž pro INFO.CZ popsal, proč a jak se „genderová diskriminace“ v nabídce zaměstnání trestá. „Hlediska pro výběr zaměstnanců musí zaručovat rovné příležitosti všem fyzickým osobám ucházejícím se o zaměstnání,“ uvedl tehdy.

Loni bylo podle Kolibače zjištěno v Česku celkem 169 porušení spočívajících v uveřejnění diskriminační nabídky, přičemž nejčastěji se jednalo právě o „genderovou diskriminaci“ typu sháním prodavačku (nikoliv prodavače), důchodkyni (nikoliv důchodce), asistentku (nikoliv asistenta) apod. Za tyto prohřešky udělil úřad pokuty v celkové výši 221 500 korun.

Servírka a „servír“

Současná snaha o naprostou genderovou rovnost v nabídce zaměstnání, spojená se složitostí češtiny, však klade na zaměstnavatele poměrně vysoké nároky. S nadsázkou by se dalo říci, že je v zájmu každého, kdo chce v Česku zaměstnávat lidi, aby v českém jazyce dosáhl minimálně úrovně vysokoškolského pedagoga. Jinak mu hrozí, že za svou neznalost tvrdě zaplatí.

V některých případech obecného charakteru je totiž podle Inspektorátu práce dovoleno využívat pouze mužský ekvivalent povolání (například sháním vojáka nebo pedagoga) v jiných však zaměstnavatel musí uvést mužský i ženský název pro příslušnou pracovní pozici, případně využít obecné pojmenování pro obě pohlaví (např. obsluha).

Ani tahle poučka však nemusí stačit. Pokud by chtěl hostinský zvolit spisovný ekvivalent ke slovu servírka, žádný by nenašel. „Servír“ se totiž používá zřídka, není to podle Ústavu pro jazyk český spisovný výraz a slovo „číšník“ je zase mužským ekvivalentem pro „číšnici“, nikoliv pro servírku. Proto se raději doporučuje používat obecné a všeobjímající slovo „obsluha“.

Ještě složitější to může být při shánění zaměstnanců například na pozici sekretářky. Ústav pro jazyk český eviduje stížnost, s kterou se na něj obrátil zaměstnavatel poté, co dostal pokutu za shánění „sekretářky a nikoliv i sekretáře“. Slovo sekretář (jak ústav také potvrdil), má ale v češtině trochu jiný faktický význam (jde o jiné povolání) než sekretářka.

[ZDROJ](#)